

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

Кафедра спеціальної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор із науково-педагогічної роботи

Михальченко Н. В.

«28» серпня 2024 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ В КОРЕКЦІЙНІЙ ОСВІТІ

Ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

016.01 Логопедія. Спеціальна психологія

Освітня програма Логопедія. Спеціальна психологія

Миколаїв 2024

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: д. пед. н., професор Супрун М.О., Карсканова С..В, старший викладач кафедри спеціальної освіти.

РЕЦЕНЗЕНТ: доктор філософії в галузі соціальних та поведінкових наук, доцент, доцент кафедри психології Чорноморського національного університету ім. Петра Могили Астремська І.В.

Програму схвалено на засіданні кафедри спеціальної освіти

Протокол від «26» серпня 2024 року № 1

В. о. завідувача кафедри спеціальної освіти (Світлана КАРСКАНОВА)

Програму погоджено з гарантом ОП (Микола СУПРУН)

Програму погоджено навчально-методичною комісією філологічного факультету

Протокол від «27» серпня 2024 року № 12

Голова навчально-методичної комісії (Ольга ДЕМ'ЯНЕНКО)

Програму погоджено навчально-методичною радою університету

Протокол від «28» серпня 2024 року № 11

Голова навчально-методичної комісії (Наталія МИХАЛЬЧЕНКО)

Анотація. У програмі обґрунтовано процес формування у студентів професійної компетенції. Вивчення дисципліни забезпечить здобувачам другого магістерського рівня вищої освіти більш успішне виконання навчальних завдань з інших дисциплін, які потребують проведення наукових досліджень, аналізу інформаційних джерел, узагальнення теоретичного матеріалу та розробки практичних пропозицій і рекомендацій, виконання дипломних робіт, написання наукових статей, дисертацій, підготовки доповідей на науково-практичні конференції тощо. Значна увага в програмі приділена формуванню здатності вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, домагатися морального удосконалення своєї особистості; готовність до самостійного навчання новим методам дослідження, змін наукового та науково-виробничого профілю своєї професійної діяльності, змін соціокультурних та соціальних умов діяльності; здатність вільно використовувати українську та іноземну мови, як засоби ділового спілкування; здатність самостійно здобувати нові знання та вміння, у тому числі в нових галузях знань, безпосередньо не пов'язаних зі сферою діяльності, розширювати і поглиблювати свій науковий світогляд за допомогою інформаційних технологій, використовуючи в практичній діяльності.

Ключові слова: компетентнісний підхід, загальні і фахові спеціально методичні компетентності, вчитель-логопед, інклюзивна освіта, діти з особливими освітніми потребами

Abstract. The program substantiates the process of formation of students' professional competence. The study of the discipline will provide students with a second master's level of higher education with a more successful performance of educational tasks from other disciplines, which require conducting scientific research, analyzing information sources, summarizing theoretical material and developing practical proposals and recommendations, completing diploma projects, writing scientific articles, dissertations, and preparing reports to scientific and practical conferences, etc. Considerable attention in the program is paid to the formation of the ability to improve and develop one's intellectual and general cultural level, to strive for moral improvement of one's personality; willingness to independently learn new research methods, changes in the scientific and scientific-production profile of one's professional activity, changes in socio-cultural and social conditions of activity; the ability to freely use Ukrainian and foreign languages as means of business communication; the ability to independently acquire new knowledge and skills, including in new fields of knowledge not directly related to the field of activity, to expand and deepen one's scientific worldview with the help of information technologies, using in practical activities.

Key words: competence approach, general and professional special methodical competences, speech therapist teacher, inclusive education, children with special educational needs

ВСТУП

Програма вибіркової навчальної дисципліни «**Організація педагогічного процесу в корекційній освіті**» складена відповідно до освітньо-професійної

(освітньо-наукової) програми підготовки фахівців освітнього рівня магістр, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Предмет вивчення навчальної дисципліни «Організація педагогічного процесу в корекційній освіті»: сучасні тенденції педагогічного процесу в спеціальній та інклюзивній освіті.

Міждисциплінарні зв'язки: «Теорія і методика виховної роботи», «Корекційна психопедагогіка», «Спеціальна психологія», «Організація інклюзивного та інтегрованого навчання дітей з інтелектуальними порушеннями», «Сучасні технології навчання дітей у шкільних закладах освіти»

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Метою навчальної дисципліни «Організація педагогічного процесу в корекційній освіті» є: ознайомити студентів з фундаментальними основами застосування сучасних педагогічних технологій у роботу навчального закладу.

Завданнями вивчення дисципліни «Організація педагогічного процесу в корекційній освіті» є:

- розкриття теоретичних основ навчання та виховання дітей з інтелектуальними порушеннями в спеціальних закладах освіти та закладах з інклюзивною формою навчання;
- формування у студентів здатності до педагогічного усвідомлення явищ виховання, навчання, розвитку та корекції в умовах сучасної школи;
- розвиток у студентів уміння педагогічного прогнозування, самостійність та критичність мислення;
- формування активної творчої особистості здатної до самостійного вивчення і розв'язання освітньо-професійних завдань;
- забезпечити засвоєння студентами методів, форм організації навчально-виховного процесу у спеціальних закладах освіти та закладах з інклюзивною формою освіти.

1.3. Програмні результати навчання і компетентності

згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1	РН 2 Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.	СК-11.1 Здатність проводити комплексну оцінку розвитку дитини з особливими освітніми потребами.
2	РН 3 Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.	СК-11.2 Здатність здійснювати психологічний супровід дитини з особливими освітніми потребами.
3	РН 5 Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.	СК-12.1 Здатність здійснювати оцінку фізичного розвитку особи, визначення рівня її загального розвитку, відповідність віковим нормам, розвитку дрібної моторики, способу пересування тощо.
4	РН 6 Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.	СК-12.2 Здатність надавати корекційно-розвиткові послуги для дитини з особливими освітніми потребами згідно з програмою індивідуального розвитку
5	РН 9 Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері спеціальної та інклюзивної освіти.	СК-13.1 Здатність здійснювати оцінку емоційно-вольової сфери особи, виявлення її здатності до вольового зусилля, схильностей до проявів девіантної поведінки та її причин, психологічного стану особи, а також їх впливу на освітню діяльність
6	РН 11 Здійснювати управління складною діяльністю у сфері	СК-13.2 Здатність надавати рекомендації, консультації та

	спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.	методичну допомогу педагогічним працівникам закладів освіти у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.
7		СК-14.1 Здатність здійснювати визначення рівня сформованості таких пізнавальних процесів, як сприйняття, пам'ять, мислення, увага, а також їх впливу на освітню діяльність.
8		СК-14.2 Здійснювати консультативну роботу з батьками дитини з особливими освітніми потребами.
9		СК-15.1 Здатність здійснювати моніторинг психічного розвитку дитини з особливими освітніми потребами.
10		СК-15.2 Здійснювати просвітницьку роботу щодо формування психологічної готовності в учасників освітнього процесу до взаємодії в інклюзивному середовищі.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1.1. Теорія освіти і навчання. Школознавство.

Тема 1.2. Закономірності, принципи і методи навчання _____

Тема 1.3. Основні закономірності та принципи виховання _____

Тема 2.1. Суть процесу навчання. Процес навчання як система. Цілі процесу навчання (цільовий компонент). _____

Тема 2. 2. Форми організації навчання

Тема 2.3. Педагогічна майстерність. Педагогічне спілкування.

3. Рекомендована література

Базова

1. Дидактика: теорія і практика. Навчально-методичний посібник для студентів гуманітарних факультетів / О.С. Березюк, О.М. Власенко. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 212 с.
2. Основи освітнянського менеджменту: навч. посіб. / І. М. Найдьонов. Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2019. Ч. 2. 270 с.
3. Особливості реалізації компетентнісного підходу в освіті дітей з інтелектуальними порушеннями : навч.-метод. посіб. / О. Чеботарьова, Г. Блеч, І. Бобренко, І. Гладченко, О. Мякушко, С. Трикоз, І. Сухіна, Н. Ярмола ; за ред. : О. Чеботарьової, І. Сухіної. Київ : ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2019. 453 с.
4. Спеціальна педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. /О.В. Мартинчук, І.М. Маруненко, К.В. Луцько та ін. Київ: Київ. ун-т імені
5. Бориса Грінченка, 2017. 364 с.
6. Супрун М.О. Педагогіка: підручник для духовних і світських закладів освіти. Вид. 2-ге. Київ: КДА, 2018.400 с.

Додаткова

1. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти. Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020р. Url: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>
2. Мартинчук О. В. Теорія та практика підготовки фахівців зі спеціальної освіти до професійної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі. Дис ... на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук, зі спеціальності 13.00.03 - корекційна педагогіка. Київ, 2019, 614.
3. Про освіту : Закон України № 2145-VIII від 05.09.2017 р. // Відомості Верховної Ради України. 2017. № 38-39. Ст. 380.
4. Зливков В.Л., Лукомська С.О. Психологія спілкування педагога: інтегративний підхід. Навч. пос., видання 2-ге розш. Та доп., Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2018. 353 с.
5. Якуба Л. С. Психолого-педагогічна підтримка дітей з інтелектуальними порушеннями та їх батьків під час війни. Зб. т. міжн. наук-практ. конференції. Київ, 2022. С.245-247
6. Якуба Л.С. Можливості та бар'єри для формування мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку з інтелектуальними порушеннями. Науковий часопис НПУ ім. М.П.Драгоманова. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. Вип.42. 2022, С. 80-92

Інформаційні ресурси

1. <https://mon.gov.ua/ua/tag/inklyuzivne-navchannya>
2. www.ikpp.npu.edu.ua

3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. <http://www.nbu.gov.ua/>
5. <https://youtu.be/SDI9--SbWSQ>
6. Супрун М. О. Інклюзивна освіта. «Камо грядеши?» <https://youtu.be/SDI9--SbWSQ>